

مدیریت علف‌های هرز مزرعه برنج



PTMP/SK/R&D/A/ Rice field weed 01 /15112022

مقدمه

علف‌های هرز به دلیل استفاده از فضا، سایه‌اندازی روی زراعت، استفاده از آب، عناصر غذایی خاک، میزبان بودن برای آفات و بیماری‌ها، فراهم نمودن محیط مناسب برای فعالیت، عوامل بیماری‌زا و ایجاد و مشکلات فراوان در هنگام برداشت دارای اهمیت هستند و برنج هم از خسارت علف‌های هرز در امان نیست. بر اساس گزارشات اعلام شده از طرح‌های تحقیقاتی، کاهش عملکرد در مزارع برنج بدین شرح می‌باشد: برنج نشای بین ۱۰ تا ۵۰ درصد و کشت مشتتیم ۵۰ تا ۹۰ درصد. لذا روش‌های تلفیقی مبارزه با علف‌های هرز برنج توصیه می‌گردد.

پیشگیری

نکاتی که در پیشگیری باید مورد توجه قرار گیرد:

- ۱- استفاده از بذر کاملاً پاک و بوجاری شده و فاقد هر گونه بذور علف‌های هرز
- ۲- سبک و سنگین کردن بذور
- ۳- احداث خزانه در محل مناسب
- ۴- تهیه زمینی مطلوب
- ۵- تمیز نمودن کانال و جوی‌های آبیاری
- ۶- مدیریت صحیح آبیاری
- ۷- اجازه ندادن علف‌های هرز به بذردهی
- ۸- بذرگیرهای شلتوک برنج عاری از علف‌های هرز

مبارزه زراعی

- ۱- عملیات به موقع مراحل مختلف آماده سازی زمینی (شخم عمیق در پائیز)
- ۲- غرقاب نمودن شالیزار (ارتفاع مناسب آب)
- ۳- کشت با فاصله معین



مدیریت علف‌های هرز مزرعه برنج



PTMP/SK/R&D/A/ Rice field weed 01 /15112022

۴- روش کشت نشایی برنج

۵- تسطیح خوب و صاف زمین

مبارزه مکانیکی

وجین اول ۱۰ تا ۱۵ روز، وجین دوم ۳۰ تا ۳۵ روز بعد از نشاکاری که اینکار دارای مزایایی از قبیل دفع تمامی علف‌های هرز، محیط سالم و بی خطر، تهویه مناسب و خروج گازهای مضر و دسترسی بیشتر به اکسیژن برای ریشه‌های برنج، استفاده از نیروی انسانی و مشکل بیکاری، صرفه جویی ارزی.

مبارزه بیولوژیکی

پرورش ۲۵۰ تا ۳۰۰ اردک در اراضی شالیزاری در ۱۰ روز پس از نشاکاری تا قبل از خوشه رفتن.



شکل ۱- علف‌هرز مزرعه برنج



مدیریت علف‌های هرز مزرعه برنج



PTMP/SK/R&D/A/ Rice field weed 01 /15112022

مبارزه شیمیایی

این روش مبارزه مانند دیگر روش‌های دارای یک سری معایب و مزایایی است، از معایب آن میتوان، آلوده شدن محیط زیست به سموم شیمیایی و از مزایای آن میتوان باصرفه بودن، اختصاصی بودن سهولت و سادگی کار با علف‌های هرز را نام برد.

نکات مهم در استفاده از علفکش‌ها قبل از بذریاشی

حدود سه روز قبل از بذریاشی، بستر خزانه را کاملا مال‌کشی کرده و ارتفاع آب را حدود ۵ سانتی‌متر می‌رسانیم. سپس علفکش مورد نظر را به مقدار ۳۰ سی‌سی برای ۱۰۰ متر مربع خزانه بصورت قطره‌پاشی در سطح خزانه پخش می‌نماییم.

لازم به ذکر است که از ورود و خروج آب تا مدت ۴۸ ساعت جلوگیری می‌نماییم بعد از آن آب خزانه را تخلیه کرده و چندبار این کار تکرار می‌کنیم و سپس با دست کشیدن در سطح بستر بذرها و اندکی هوادهی اقدام به بذریاشی می‌نماییم.

کنترل علف هرز سوروف بعد از سبز شدن خزانه

چنانچه به عللی فرصت مبارزه با سوروف در مرحله قبل از بذریاشی از دست رفته باشد، می‌توان ۲ تا ۳ هفته بعد از بذریاشی، زمانی که سوروف‌های خزانه ۲ تا ۳ برگگی شدند با استفاده از علفکش پروپانیل خزانه را سمپاشی کرد، برای اینکار یک روز قبل از سمپاشی لازم است آبیاری را قطع کرد یک روز بعد از سمپاشی دوباره، جریان آب را برقرار کرد و همچنین لازم است به منظور پرهیز از هر گونه اثر نامطلوب علفکش، حداقل یک هفته قبل از سمپاشی تا یک هفته بعد از سمپاشی از مصرف حشره‌کش و کودهای شیمیایی خودداری شود.

نکات مهم در مصرف علفکش‌ها قبل و بعد از نشاکاری در زمین اصلی

۱- مزرعه خوب تسطیح شود و پستی و بلندی‌ها در آن دیده نشود.

۲- با توجه به نوع علف‌هرز منطقه سعی شود از علف‌کشی استفاده شود که بیشترین کارایی را داشته باشد.



مدیریت علف‌های هرز مزرعه برنج



PTMP/SK/R&D/A/ Rice field weed 01 /15112022

۳- علفکش به موقع استفاده شود که زمان درست مصرف علفکش‌ها ۳-۵ روز قبل از نشا یا ۵-۷ روز بعد از نشاکاری می‌باشد.

۴- روش صحیح مصرف علفکش‌ها بصورت قطره‌پاشی به درستی انجام شود.

از ابتدای کرت به فاصله ۲ تا ۲.۵ متر از یک مرز مستقیم شروع و حرکت می‌کنیم و هر قدم یا تا هر ۲ یا ۳ قدم، بسته به مقدار علفکشی که باید در هکتار مصرف شود، یک بار به چپ و به راست بطوری را حرکت می‌دهیم بطوری که قطرات علفکش از هر طرف تا ۲-۲.۵ متری و در واقع در نواری به عرض ۴-۵ متر بصورت یکنواخت پاشیده شود و با مسیر قبلی و به فاصله ۴-۵ متری آن حرکت برگشت را با همان شیوه انجام و آن را عینا در بقیه کرت‌ها ادامه دهد.

۵- میزان مصرف بر اساس دز مشخص شده در بروشور سموم استفاده شود.

۶- ارتفاع آب در سطح مزرعه یکسان و بین ۵-۷ سانتی‌متر باشد و در حین سمپاشی ورود و خروج آب مزرعه حداقل ۳-۵ روز جلوگیری شود.

منبع

عمرانی، محسن؛ افراسی، فاطمه. (۱۴۰۰). روش‌های تلفیقی مبارزه با علف‌های هرز برنج. مازندران: سازمان جهاد کشاورزی مازندران

